

ДЕРЕГУЛЯЦІЯ, А НЕ СПРОЩЕННЯ

Вихід Європи з бюрократичної пастки

Маніфест 4liberty.eu

Друк

Видавець

Friedrich Naumann
Foundation for Freedom
Central Europe
вул. Югославська 620/29
12000 Прага
Чеська Республіка

www.freiheit.org/central-europeand-the-baltic-states

[FNF Central Europe](#)

[fnf_centraleurope](#)

Автор

Мартін Влачинські, INESS
4liberty.eu Network

Редактори

Барбора Кремпанська,
Юстус Ленц

Дата

Грудень 2025

Контакти

fnf-prag@freiheit.org info@4liberty.eu

Застереження щодо використання цієї публікації

Ця публікація є інформаційною пропозицією Фонду Фрідріха Науманна за Свободу (Friedrich Naumann Foundation for Freedom). Вона доступна безкоштовно та не призначена для продажу. Політичні партії або працівники виборчих штабів не повинні використовувати її з метою виборчої агітації під час виборчих кампаній (федеральних, земельних або місцевих виборів, чи виборів до Європейського Парламенту).

Зміст

1. Промова.....	4
2. Деретуляція, А Не Спрощення.....	6
3. Хто Ми.....	10
4. ПідписантиМаніфесту.....	11
5. Додаток: Всебічне Пояснення Чотирьох Пріоритетів.....	14
5.1. Орієнтація на деретуляцію, а не лише спрощення.....	14
5.2. Запровадження універсального положення про обмежений строк дії.....	16
5.3. Формальний поштовх до національної деретуляції.....	16
5.4. Пожвавлення Єдиного ринку.....	17
6. Джерела.....	18

Передмова

Бюрократія, як її описав у 1944 році описував економіст Людвіг фон Мізес у своїй однойменній книзі, характеризується суворим дотриманням правил, ієрархій і процедур, які ставлять дотримання норм важливішим за результати. Вісімдесят років після книги Мізеса Європа стикається з викликом: як підтримувати ефективне управління, не стримуючи інновації та гнучкість.

Зосередженість бюрократичного мислення на уніфікації та контролі суттєво обмежує гнучкість, тоді як ринки розвиваються завдяки децентралізованому ухваленню рішень і конкуренції. Тож бюрократія часто створює шари зайвої складності та надмірних процедур, і це гальмує економічний прогрес. В результаті бюрократія проникає також всередину компаній та перешкоджає їхній ефективності та зростанню.

Згідно з дослідженням бельгійського аналітичного центру Epicenter¹, з часів Маастрихтського договору у 1994 році обсяг законодавства ЄС зріс на 729% і на 101% з часів Лісабонського договору у 2010-му. Робота Єврокомісії Урсули фон дер Ляєн також призвела до значного зростання регуляторної активності: з 1 січня 2020 року обсяг законодавчих актів у ЄС зріс на 14%.

З одного боку, ЄС понад два десятиліття активно прагне підвищити конкурентоспроможність, створюючи численні ініціативи та програми. Існує складна система регуляторної оцінки, яка теоретично має запобігати надмірному регулюванню. Водночас як на макро-, так і на мікрорівні повсякденного життя підприємця покращення майже не помітні.

¹ <https://www.epicenternetwork.eu/briefings/eu-regulatory-volume-has-doubled-since-the-treaty-lisbon/>

Складність прийняття рішень у межах інституцій ЄС часто призводить до компромісів, які віддають перевагу консенсусу між усіма можливими сторонами, а не ясності та ефективності. Інституції ЄС вагаються використувати слово «дерегуляція» і намагаються вживати більш нейтральний термін «спрощення»²³. **Але спрощення недостатньо — європейська економіка потребує чіткої дерегуляції.** Скорочення та спрощення регулювання — це не ідеологічна мета, а практичний крок до ефективності та конкурентоспроможності.

Цей Маніфест сформувався у коаліції європейських аналітичних центрів вільного ринку, бізнес-альянсів, компаній і науковців, які прагнуть зруйнувати бар'єри на шляху конкурентоспроможності. Він закликає до парадигматичних змін та визначає чіткі, прагматичні та вимірювані кроки для скорочення як національної, так і європейської бюрократії. **Це заклик до дій, заснований на реальному впливі та відповідальності.**

Ми розуміємо, що бюрократія ніколи не зникне повністю, але її неконтрольований надлишок коштує робочих місць, зростання та можливостей. **Європа не може дозволити собі бути заручником регуляторного роздуття, поки решта світу біжить вперед.** Натомість, ми пропонуємо Маніфест, заснований на принципах субсидіарності, прозорості та жорсткої конкуренції. Європа має вийти за межі бюрократичної інерції і зосередитися на розумному, оптимізованому управлінні, яке підтримує інновації, зростання та стійкість

Настав час Європі повернути собі законне місце конкурентоспроможної, процвітаючої економічної потуги.

Цей Маніфест є нашим планом дій.

2 [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/ECTI_IDA\(2025\)764389](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/ECTI_IDA(2025)764389)

3 <https://www.euractiv.com/news/brussels-backs-down-from-no-deregulation-pledge/>

Річард Дюрана,

Директор INESS, Інституту економічних
і соціальних досліджень

Дерегуляція, А Не Спрощення

Європа страждає від складного клубка непотрібних, застарілих регуляцій, дублювання вимог і неефективних адміністративних процесів, які непропорційно тиснуть на бізнес, особливо на малі та середні підприємства (МСП). Без термінових змін Європа ризикує ще більше відстати від глобальних конкурентів, що більш гнучкі і дружні до бізнесу.

Цей Маніфест представляє дієвий план, створений коаліцією аналітичних центрів вільного ринку, бізнес-альянсів, академічних кіл та представників підприємств, які прагнуть змінити систему врядування у XXI столітті. Спираючись на звіти Драгі-Летта за 2024 рік, ми зосереджуємося на **вимірюваних, конкретних політичних кроках для зменшення бюрократії** як на національному, так і на європейському рівнях, що сприятиме конкурентоспроможності та розвитку динамічних ринкових екосистем.

Наше бачення — це Європа, де уряди є рушіями розвитку, а не перешкодами для успіху бізнесу. Ми пропонуємо розумне регулювання, кероване принципами субсидіарності, цифровим адмініструванням і чітким акцентом на зменшенні зайвого навантаження на дотримання вимог — особливо для малих і середніх підприємств. Прозорість, підзвітність і періодичні перегляди (sunset reviews) прив'яжуть усі реформи до вимірюваних результатів, забезпечуючи відстеження прогресу та коригування курсу.

Європейський Союз має прийняти більш висхідний (bottom-up), дружній до інновацій підхід до регулювання — такий, що довіряє споживачам і підприємцям приймати обґрунтовані рішення та вільно впроваджувати інновації, зберігаючи при цьому важливі гарантії для споживачів, безпеки та довкілля. Такий підхід надає пріоритет гнучкості, дозволяючи новим ідеям і бізнесу розвиватися без надмірних запобіжних заходів.

Регулювання має бути пропорційним, орієнтованим на результат і застосовуватися лише за потреби. ЄС може створити більш конкурентне та інноваційне економічне середовище, якщо буде дослухатися до реальних відгуків від зацікавлених сторін на місцях та мінімізує надмірне регулювання

Зрештою, цей перехід — від культури превентивного контролю до культури управління, що ґрунтується на реагуванні та адаптивності — активізує підприємництво, зміцнить довіру громадськості та зробить Європу більш привабливим місцем для інвестування та зростання.

Офіційна програма щодо кращого регулювання ЄС почала формуватися понад 20 років тому. Вона перетворилася на комплексний набір процесів і правил, що включає оцінювання та перевірку придатності регулювання, контроль якості Комісією з регуляторного контролю (Regulatory Scrutiny Board) та залучення зацікавлених сторін. Станом на 2025 рік Європейська Комісія впроваджує Omnibus — законодавчі пакети, спрямовані на широке спрощення.

Однак звіт Bruegel за 2024⁴ рік показав, що 60,2% великих компаній і 65,4% МСП сприймають бізнес-регулювання, такі як ліцензії та дозволи, разом із складними податковими системами, серйозною перешкодою для інвестицій. Цитата з дослідження для Європейського парламенту: «Хоча багато нових заходів містять статті, спрямовані на зменшення впливу на МСП, ці положення діють лише частково, оскільки МСП часто є постачальниками для більших компаній, які зобов'язані перекладати свої зобов'язання на своїх постачальників». Аналогічно, регулювання цифрових ринків демонструє, як зросла законодавча щільність: з семи законів у 2000 році до 88 до 2024 року, більшість із яких були прийняті після запуску стратегії Цифрового єдиного ринку.

Середня довжина основного тексту законодавчих пропозицій становила 4 501 слово в часи Європейської Комісії на чолі з Проді (1999 – 2004), але за нинішньої комісії фон дер Ляєн досягла 8 582 слова. Як підсумовує звіт Брейгеля: «Хоча багато законів було скасовано, а інші спрощені, нові закони впроваджуються значно швидше, ніж скасовуються старі закони. Більше того, довжина активного тексту в законах (і, ймовірно, їх складність) продовжує зростати».

Очевидно, що минулі регуляторні реформи не забезпечили суттєвого спрощення. Цей Маніфест закликає до більш радикального підходу до глибокої дерегуляції. Щоб перетворити це бачення у результати, ми визначаємо чотири пріоритети:

4 <https://www.bruegel.org/analysis/simplifying-eu-law-cumbersome-task-mixed-results>

Наша перша вимірювана ціль:

1 Чисте скорочення загальної кількості законодавчих актів на 1% на рік.

Орієнтація на дерегуляцію, а не лише спрощення: Європі потрібне обов'язкове, вимірюване зобов'язання зменшити зайве регулювання — не як ідеологічна мета, а як практична стратегія конкурентоспроможності. Це означає активний перегляд, консолідацію або видалення застарілих правил і запобігання непотрібним новим.

Наша друга вимірювана ціль:

2 Впровадження універсального положення про обмежений строк дії.

Запровадження універсального положення про обмежений строк дії: Щоб допомогти автоматизувати зменшення бюрократичних обмежень, універсальне положення про втрату чинності законом через 5 років має бути частиною кожної нової директиви та кожного оновлення старої директиви. Поновлення чинності після цього періоду має вимагати прозорого аналізу витрат і вигод, який підтверджує щонайменше +30% чистої вигоди.

Наша третя вимірювана ціль:

3 Впровадження обов'язкового набору метрик дерегуляції для держав-членів, пов'язаних з ЄСІФ.

Формальний поштовх до національної дерегуляції: Деререгуляція на національному рівні також має стати частиною політики ЄС. Потрібно обирати набір метрик — як із існуючих (DESI, eGovernment Benchmark, OECD STRI тощо), так і новостворених рейтингів та індикаторів — і регулярно проводити оцінювання. Потрібно визначити цілі та етапні показники (milestones) та прив'язати їх до Європейських структурних та інвестиційних фондів (ЄСІФ/ESIF) подібно до Фонду відновлення та стійкості (RRF).

Наша четверта вимірювана ціль:

4 Впровадження універсальних стандартів доступності для національних державних установ.

Пожвавлення єдиного ринку: Кожен новий запропонований законопроект має супроводжуватися оцінкою його наслідків для Єдиного ринку. Потрібно просувати лібералізацію професійного регулювання, ринку праці та сектору послуг. Має бути більша гармонізація підходу ЄС до отримання дозволів у промисловій та інфраструктурній екосистемі. Крім того, ЄС має встановити універсальні стандарти доступності для національних державних установ на національному рівні, щоб сприяти транснаціональній взаємодії з бізнесом, інвесторами та працівниками.

Цей Маніфест слугує терміновим закликком до дій до ЄС скористатися можливістю перетворити свою бюрократію з бар'єра на рушій. Впроваджуючи ринкові реформи, цифрові інновації та розумніше регулювання, уряди можуть розкрити повний економічний потенціал Європи.

Час для поступових коригувань минув. Ми вимагаємо рішучих, вимірюваних змін для відновлення конкурентоспроможності, сприяння зростанню та забезпечення майбутнього процвітання Європи. Цей Маніфест є планом і зобов'язанням для цієї трансформації.

Хто Ми

4liberty.eu є платформою для експертів і інтелектуалів із Центральної та Східної Європи, які представляють ліберальне середовище, де вони можуть поділитися своїми думками та ідеями.

Представники 15 аналітичних центрів з різних країн, зокрема Польщі, Угорщини, Словаччини, Словенії, Чехії, Болгарії, України, Естонії, Литви та Німеччини, регулярно публікують коментарі, аналітичні матеріали та полемічні статті, що охоплюють політичне, економічне, соціальне та культурне життя, а також теми гарячих дебатів у медіа, які подаються з центральноєвропейської перспективи.

Фонд Фрідріха Науманна за Свободу — німецький ліберальний політичний фонд, заснований у 1958 році. Його місія полягає у підтримці ліберальної демократії, прав людини, верховенства права та ринкової економіки шляхом просування політичної освіти, відкритого діалогу та досліджень у сфері ліберальної політики.

Його офіс у Центральній Європі, розташований у Празі, виконує функцію головної координаційної структури для мережі 4liberty.eu. Празький офіс працює над зміцненням ліберальних політичних та інтелектуальних сил у Центральній Європі й підтримує 4liberty.eu як центр компетентності та платформу для діалогу на національному та європейському рівнях.

Підписанти Маніфесту

Нижче наведені організації підписали цей маніфест і підтримують його заклики до дій:

Члени 4liberty.eu

Institute of Economic and Social Studies — INESS (Словаччина)
Liberal Institute, Friedrich Naumann Foundation for Freedom (Німеччина)
Civic Development Forum — FOR (Польща)
Institute for Liberal Studies (Чеська Республіка)
Center for Economic and Market Analyses — CETА (Чеська Республіка)
Free Market Foundation (Угорщина)
Institute for Economic Research and Policy Consulting — IER (Україна)
Institute for Market Economics — IME (Болгарія)
Lithuanian Free Market Institute — LFMI (Литва)
Bendukidze Free Market Center (Україна)
Economic Freedom Foundation (Польща)
Republikon Institute (Угорщина)

Партнери:

Epicenter Network European Policy Innovation Council — EPIC (Бельгія)

Students for Liberty CEPOS (Данія)

TIMBRO (Швеція)

Warsaw Enterprise Institute (Польща)

Fundación para el Avance de la Libertad — Fundalib (Іспанія)

The Center for Liberal Studies - Markos Dragoumis, KEFiM (Греція)

Institute for Economic Studies - Europe (Франція)

Association of Employers' Unions and Associations of the Slovak Republic (Словаччина)

Bulgarian Chamber of Commerce and Industry (Болгарія)

Association of the Engineering and Electrotechnical Industry (Словаччина)

National Union of Employers (Словаччина)

The Union of Entrepreneurs of Small, Medium and Privatized Enterprises of the Ukraine (Україна)

Taxpayers Association of Europe (Німеччина, Бельгія)

Hayek Institut (Австрія)

Austrian Economics Center (Австрія)

Federation of Industrial and Transport Associations (Словаччина)

Freedom and Entrepreneurship Foundation (Польща)

Mises Institute (Польща)

Brussels Report (Бельгія)

European Economic Competitiveness Institute — EECI
Ukrainian Cluster Alliance (Україна)

Juan de Mariana Institute (Іспанія)

European Economic Senate (Німеччина, Бельгія)

Foro Regulación Inteligente (Іспанія)

Hayek Institute Romania (Румунія)

Centre for the Renewal of Culture — СОК (Хорватія)

Chamber of Industry and Commerce in Białystok (Польща)

CASE Ukraine (Україна)

Access to Information Programme (Болгарія)

Polish Institute of Economic Thought (Польща)

The Radical Centre (Польща)

Circulo Liberal Bastiat (Іспанія)

MULTI (Боснія і Герцеговина)

Exylon Hospitality (Іспанія)

M.R. Stefanik Conservative Institute (Словаччина)

NC+ We Are Innovation Institute for Economic and Social Reforms — INEKO (Словаччина)

The Strategy for the Future (Україна)

Slovak Alliance of Modern Trade (Словаччина)

Institute of Freedom and Entrepreneurship (Словаччина)

Tipli (Чеська Республіка)

Together to Civil Society (Україна)

Brilliant Minds Consulting (Угорщина)

Consumer Choice Center Maintask (Чеська Республіка)

Pivotéka Přerov (Чеська Республіка)

Betoniq (Чеська Республіка)

Dominik Stroukal, member of the National Economic Council of the Government (Чеська Республіка)

Додаток: Всебічне Пояснення Чотирьох Пріоритетів

5.1. Орієнтація на дерегуляцію, а не лише спрощення

Спрощення адміністративних процедур давно є предметом зусиль реформ ЄС. Однак, спрощення процедури саме по собі не гарантує зменшення загального регуляторного навантаження. Насправді обсяг регулювання часто продовжує зростати, навіть якщо окремі процедури стають менш складними.

Обов'язкова ціль чистого скорочення регулювання, визначена як зменшення законодавчих актів щонайменше на один відсоток щорічно, забезпечує відчутний прогрес, а не символічні жести. Без таких вимірюваних цілей регуляторна інфляція зберігатиметься. Деретуляція конкретно спрямована на скасування застарілих, дублюючих або надмірно обтяжливих правил, які не приносять пропорційних переваг.

Проактивні дерегуляційні аудити можуть сприяти безперервному усуванню непотрібних правил.

ЄС докладав чималих зусиль для зниження регуляторного навантаження. Ці наявні зусилля слід використати, але їх слід реструктурувати. «Один додано, один скасовано (One in, one out) — хоча програма з добрими намірами — потребує серйозного переосмислення. Вона прагне зменшити адміністративне навантаження нових законів, ігноруючи потенційно значно більші витрати на перехід та імплементацію цих законів. Навіть у межах цього вузького фокусу оцінювання проводиться переважно нерелевантними способами, оскільки базується на адміністративних витратах запропонованого закону, які часто є значно нижчими за витрати після його ухвалення. Фактичні заощадження, у будь-якому разі, мінімальні порівняно з тим, що потрібно⁵.»

5 <https://www.bruegel.org/analysis/simplifying-eu-law-cumbersome-task-mixed-results>

- ➔ Програму REFIT слід реструктурувати з урахуванням вимірюваних KPI, зокрема скорочення загального обсягу законодавства ЄС щороку.
- ➔ Фокус оцінок впливу слід розширити, щоб охопити додаткові навантаження, що виходять за межі адміністративного.
- ➔ Слід запровадити та контролювати більш прості вимірювання, зокрема середню кількість слів у розділі закону.
- ➔ Принцип «один додано, один скасовано» слід перетворити на «один додано, два скасовано».
- ➔ Комісія з регуляторного контролю (Regulatory Scrutiny Board, RSB) має покращити оцінювання впливу на МСП (включаючи непрямий вплив через регулювання діяльності їхніх клієнтів). Роль RSB має бути посилена у напрямку більш рішучого та прозорого наглядового органу, що дозволить йому забезпечити, щоб політики повністю розглянули альтернативи новим регуляціям і пропорційність запропонованих заходів для покращення якості законодавства ЄС із захистом конкуренції та інновацій. RSB має бути залучена від початкового проекту до останньої поправки.
- ➔ Слід розглянути існуючі пропозиції щодо покращення оцінки впливу та загальних антибюрократичних зусиль⁶.

6 Наприклад, рекомендації CER <https://www.cer.eu/publications/archive/policy-brief/2024/better-regulation-europe-action-plan> або рекомендації CCIA <https://ccianet.org/wp-content/uploads/2025/01/CCIA-Europe-Comments-EU-Single-market-strategy-2025-Consultation.pdf> та інші

5.2. Запровадження універсального положення про обмежений строк дії

Законодавство без механізму повторної оцінки ризикує стати застарілим або контрпродуктивним у міру розвитку обставин. Універсальне положення про обмежений термін чинності, вбудоване у всі нові законодавчі акти ЄС, а також у оновлення чинних актів, обов'язково призводитиме до їх автоматичного припинення дії, якщо їх не поновлять після всебічного перегляду. Ця регуляторна практика змушує законодавців переглянути необхідність і ефективність законів у визначений термін — запропонований як п'ять років після впровадження.

Поновлення після цього періоду має вимагати прозорого аналізу витрат і зисків, який підтверджує щонайменше +30% чистої вигоди. Положення про обмежений строк дії також слугуватиме мотивацією для більш комплексних оцінок впливу *ex ante* та поточних оцінок пливу *ex-post*.

Ми визнаємо законодавче положення про обмеження строку дії закону як революційну юридичну зміну. Тому можна обрати поступовий підхід для підвищення шансів на плавну реалізацію. У перші три роки мають розпочатися регуляторні або секторальні пілотні проєкти, які запровадять положення про термін дії закону у вибраних секторах (наприклад, довкілля, охорона здоров'я, цифрові ринки) та/або окремих агентствах. Також на початку може бути впроваджено тріаж, надаючи пріоритет законодавству з найбільшим негативним впливом на бізнес-середовище.

Можуть бути включені запобіжні заходи та винятки, які дозволяють винятки для основних законів (наприклад, законодавство з критичної безпеки) та запровадження критеріїв для швидкого поновлення для несуперечливих та вкрай необхідних регуляцій.

5.3. Формальний поштовх до національної дерегуляції

Вплив ЄС на зменшення регуляторного навантаження виходить за межі власних законодавчих актів на рівень впровадження державами-членами. Багато регуляторних бар'єрів виникають через імплементацію на національному рівні, виконання або додаткові національні правила, які ускладнюють регулювання ЄС. Отже, стратегії ЄС щодо посилення дерегуляції повинні включати стимули та механізми для стимулювання ефективних національних реформ дерегуляції.

Одним із перспективних підходів є зв'язок дерегуляції держав-членів із інструментами фінансування, такими як Структурні та інвестиційні фонди ЄС. Обов'язкові цілі дерегуляції для національних політиків, вимірювані кількісними бенчмарками та індексами, такими як Індекс обмеження торгівлі послугами ОЕСР (STRI) або подібний показник, сприятимуть підзвітності та прозорості.

Більше зусиль слід приділяти ідеї впровадження системи звітності через єдине вікно із спільною структурою даних і повною цифровізацією регуляторних вимог. Це спростить процеси дотримання вимог і контролю в країнах-членах ЄС, створюючи єдину, ефективну та прозору структуру⁷.

⁷ Гарним прикладом цієї практики є середовище Європейського єдиного морського вікна

5.4. Пожвавлення Єдиного ринку

Єдиний ринок залишається найважливішим економічним досягненням ЄС. Однак постійна регуляторна фрагментація та національні обмеження стримують його повний потенціал. Пожвавлення Єдиного ринку вимагає непохитної відданості лібералізації транскордонної діяльності, усунення прихованих бар'єрів, які послаблюють економічну динаміку.

Кожна нова законодавча пропозиція має проходити детальну оцінку потенційного впливу на Єдиний ринок, щоб жодні правила ненавмисно не підривали транскордонну торгівлю чи мобільність. Особливу увагу слід приділяти гармонізації правил у сфері послуг і професій — сферах, де національні регуляторні відмінності суттєво обмежують конкуренцію та рух працівників.

Заходи мають включати спрощення та стандартизацію адміністративних процедур, таких як ліцензування та отримання дозволів, підкріплені зусиллями з цифровізації для створення єдиних, легко доступних послуг державного управління між державами-членами. Доступність, прозорість і взаємне визнання кваліфікацій і стандартів знизять витрати на дотримання вимог і підтримають підприємництво та можливості працевлаштування через кордони. Наприклад, якщо професія залишається неліцензованою в державі-члені без значних негативних наслідків, інші держави-члени мають отримати вказівку скасувати свої вимоги щодо ліцензування цієї професії.

На рівні європейського законодавства варто знову розглянути так званий принцип країни походження для надання транскордонних послуг. Це означає надання послуги відповідно до законів країни походження постачальника послуг. Це дозволить постачальникам послуг працювати в межах звичної рамки законів своєї країни, стимулювати конкуренцію та мотивувати уряди інших країн зменшувати обмеження для внутрішніх постачальників послуг.

Гармонізація має спиратися на існуючі національні приклади найкращих практик. Національні найкращі практики мають використовуватися як орієнтири для законодавства ЄС, а не винаходити абсолютно нові підходи.

Універсальні стандарти доступності для національних державних установ повинні охоплювати набір життєвих ситуацій (подій), які включають процедурси створення бізнесу, виконання національних регуляторних вимог та інші подібні процедури. Як і в пріоритеті #3, досягнення цих стандартів доступності слід забезпечувати, наприклад, встановлюючи їх як умову фінансування.

Порушення, що стосуються внутрішнього ринку, слід розглядати суворіше⁸, а процедуру спростити шляхом усунення фази «обґрунтованої думки» (reasoned opinion). Період від надсилання офіційного листа повідомлення до вирішення справи або передачі справи про порушення до Суду слід скоротити до максимум дванадцяти місяців.

⁸ Додатково, наприклад, у <https://www.epicenternetwork.eu/wp-content/uploads/2024/04/Market-Force-Online.pdf>

Джерела:

Centre for European Reform (CER), 2024.

Better regulation for Europe: Action plan. [online] Available at: <https://www.cer.eu/publications/archive/policy-brief/2024/better-regulation-europe-action-plan>

Computer & Communications Industry Association (CCIA), 2025.

Comments on EU Single Market Strategy 2025 Consultation. [online] Available at: <https://ccianet.org/wp-content/uploads/2025/01/CCIA-EuropeComments-EU-Single-market-strategy-2025-Consultation.pdf>

Euractiv, 2025.

Brussels backs down from 'no deregulation' pledge. [online] Available at: <https://www.euractiv.com/news/brussels-backs-down-from-noderegulation-pledge/>

European Parliament, 2025.

Simplification and better regulation: Challenges and opportunities. [online] Available at: [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/ECTI_IDA\(2025\)764389](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/ECTI_IDA(2025)764389)

Herby, J., 2024.

EU regulatory volume has doubled since the Treaty of Lisbon. EPICENTER. [online] 7 June. Available at: <https://www.epicenternetwork.eu/briefings/eu-regulatory-volume-has-doubledsince-the-treaty-lisbon/>

Marcus, J. and Rossi, M., 2024.

Simplifying EU law: a cumbersome task with mixed results. Bruegel. [online] Available at: <https://www.bruegel.org/analysis/simplifying-eu-lawcumbersome-task-mixed-result>

